

 Waldorfský seminář Praha

Hudební praktikum

Díl I.

Soubor materiálů a skladeb
k osvojení a procvičování hudebního vnímání
v prvním roce studia waldorfské pedagogiky.

Collegium pro arte antiqua 2018

Obsah

Základy notopisu	3
Hudební abeceda	4
Základní rytmické členění, pomlky, tečka za notou	5
Hrátky s rytmem I	6
Hrátky s rytmem III	7
Takt a jeho druhy	8
Doplňování not do taktu – cvičení	9
Ťukalíza I (cvičení)	10
Ťukalíza II (cvičení)	11
Ťukalíza III (cvičení)	12
Půlové takty a cvičení	13
Osmínové takty a cvičení	14
Rytmické skládání	15
Rytmický zápis textu	16
Příklady rytmizace říkadel	17
Rytmické hrátky s textem - cvičení	18
Rytmizace básnického textu – J. Kainar	19
Partnerské konstelace I	20
Rodinné konstelace	21
Dvoutónová melodizace	22
Třítónová melodizace	23
Pětítónová melodizace	24
Střídavý takt – Sedlák	25
Střídavý takt – Já mám doma, Ha ty svatej	26
Intervaly a jejich procvičení	27
Tóny na klávesnici, tvorba dur. stupnice	28
Tvorba durových stupnic – cvičení	29
Kvartkvintový kruh a systém tónin (stupnic)	30
Písničky na 2 - 5 tónů	31
Quantitativa	42
Tabulka hmatů na zobcové flétně	43

Základy notopisu a vybrané hudební názvosloví

Každá notová osnova začíná klíčem.

Následuje předznamenání, které musí být také na každé osnově (s výjimkou C-dur a a-moll).

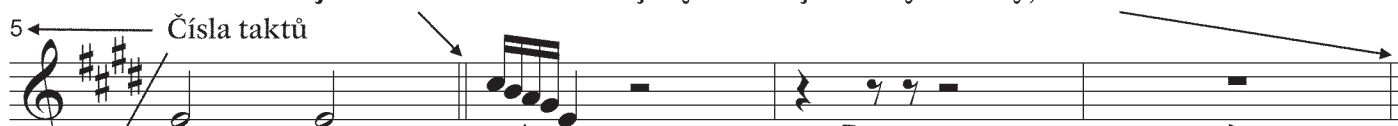
Třetí v pořadí je taktové označení - to se píše jen jednou na začátku skladby.

Jednotlivé úseky hudebního zápisu nazýváme **takty**, oddělují se **taktovými čarami**.

Takt

Dvojitá taktová čára odděluje významnější úseky skladby, závěrečná skladbu končí.

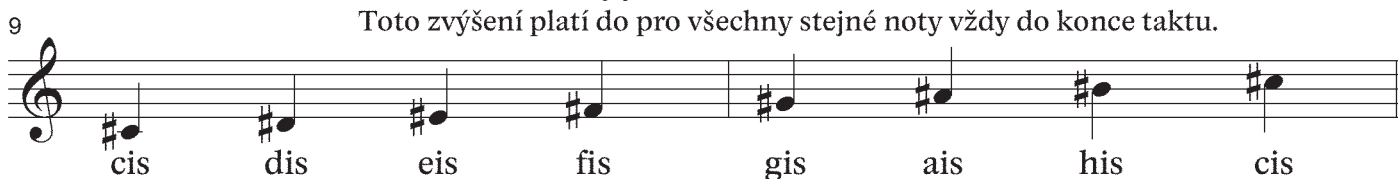
Každý takt musí být vyplněn notami nebo pomlčkami v příslušné délce dané taktovým označím.

Posuvky

Znaménko # (křížek) před notou ji zvyšuje o půl tónu.

Původní název noty je rozšířen o koncovku is.

Toto zvýšení platí do pro všechny stejné noty vždy do konce taktu.

Znaménko b (bé, béčko) před notou ji snižuje o půl tónu.

Původní název noty je rozšířen o koncovku es.

Toto snížení platí do pro všechny stejné noty vždy do konce taktu.

Znaménko ♯ (odrážka)

ruší předchozí posuvku.

Nožky, praporky, trámce

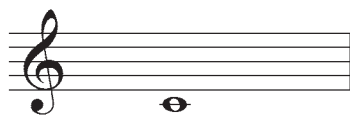
Nožky u not se píší vzhůru do tónu a1. Podobně je tomu s praporky u osminových not.

Trámce mají směr podle převažující výšky not.

Od tónu h1 se nožky píší dolů.

Klíče Klíče určují různou polohu stejného tónu v notové osnově podle charakteru nástroje či hlasu.

c1

Houslový (G klíč)

c1

Basový (F klíč)

c1

Altový (C klíč, violový)

Hudební abeceda I

Pod každý z tónů napište jeho jméno podle následujícího vzoru.

Vzor

c1 d1 e1 f1 g1 a1 h1 c2 d2 e2 f2 g2 a2 h2 c3

Základní rytmické členění v hudbě

Celé noty - 4 doby

Prvá, druhá, třetí, čtvrtá. Prvá, druhá, třetí, čtvrtá.

Půlové noty - 2 doby

Prvá, druhá, třetí, čtvrtá. Prvá, druhá, třetí, čtvrtá.

Čtvrté noty - 1 doba

Prvá, druhá, třetí, čtvrtá. Prvá, druhá, třetí, čtvrtá.

Osminové noty - 1/2 doby

Pr - vá, dru - há, tře - tí, čtvr - tá. Pr - vá, dru - há, tře - tí, čtvr - tá.

Šestnáctinové noty - 1/4 doby

Pr - vá do - ba, dru - há do - ba, tře - tí do - ba, čtvr - tá do - ba. Pr - vá do - ba, dru - há do - ba, tře - tí do - ba, čtvr - tá do - ba.

Pomlky

Celé pomlky - 4 doby   **Půlové pomlky - 2 doby**   **Čtvrté pomlky - 1 doba**

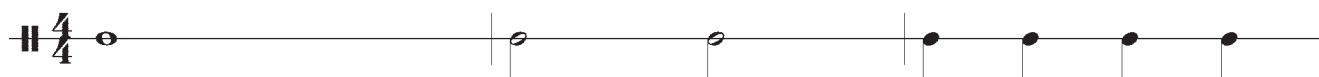
Osminové pomlky - 1/2 doby   **Šestnáctinové pomlky - 1/4 doby**

Tečka za notou

Tečka za notou prodlužuje příslušnou notu ještě o polovinu jejího trvání

Celá s tečkou   **Půlová s tečkou**   **Čtvrté s tečkou**   **Osminová s tečkou**
 $4 + 2 = 6$ dob $2 + 1 = 3$ doby $1 + 1/2 = 1,5$ doby $1/2 + 1/4 = 3/4$ doby

Hrátky s rytmem I

Prvá, druhá, třetí, čtvrtá

Prvá, druhá,

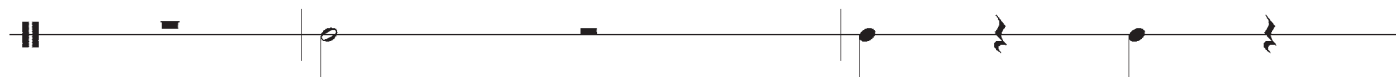
třetí, čtvrtá,

prvá,

druhá,

třetí,

čtvrtá,

prvá, druhá, třetí, čtvrtá, první, druhá,

třetí, čtvrtá,

prvá,

druhá,

třetí,

čtvrtá,

prvá, druhá, třetí, čtvrtá,

pr - va, dru - ha, třetí,

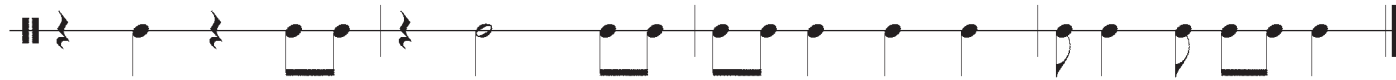
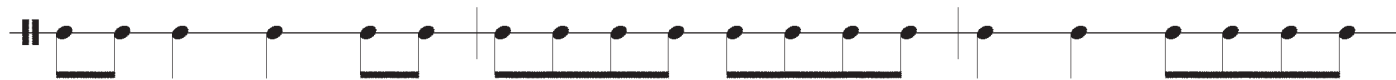
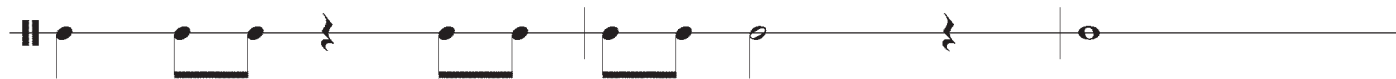
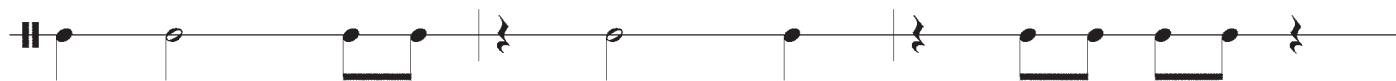
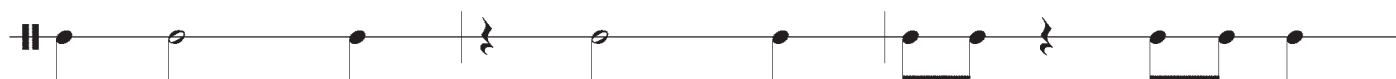
čtvrtá,

prvá,

druhá,

třetí,

čtvrtá.

Hrátky s rytmem III

4/4

Prvá, druhá, třetí, čtvrtá, první, druhá, třetí, čtvrtá, pr - vá, dru - há, tře - tí, čtvrtá,

prv - ní do - ba druhá tře - tí do - ba čtvrtá

Takt a jeho druhy

Takt je nejmenší jednotkou rozdělující hudbu v čase do pravidelných úseků oddělených taktovou čarou. Každý tento úsek - takt - obsahuje stejný počet dob (základních počítacích jednotek - rázů - pulzů).

Druh taktu se označuje "taktovým označením" na začátku každé skladby nebo určitého úseku

Nejzákladnější tři druhy taktů jsou:

1. Čtvrtřvrtový takt (základní počítací hodnotou je čtvrtřvrtová nota)

Horní číslo uvádí počet dob v taktu

Čtyřčtvrtový   Šestičtvrtový   Tříčtvrtový   Devítičtvrtový

Spodní číslo uvádí jakou notovou hodnotu má jedna doba (v tomto případě čtvrtřvrtovou)

2. Půlový takt (základní počítací hodnotou je půlová nota)

Dvoupůlový   Třípůlový   Čtyřpůlový   Šestipůlový

3. Osminový takt (základní počítací hodnotou je osminová nota)

Tříosminový   Čtyřosminový   Šestiosminový   Devítiosminový

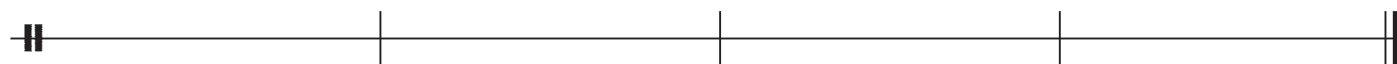
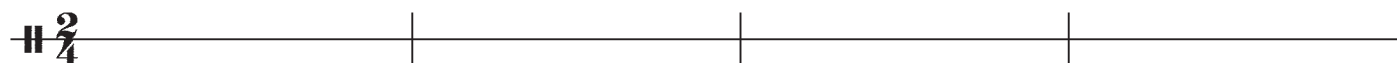
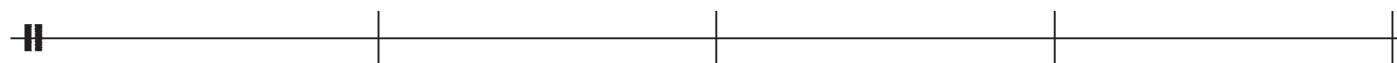
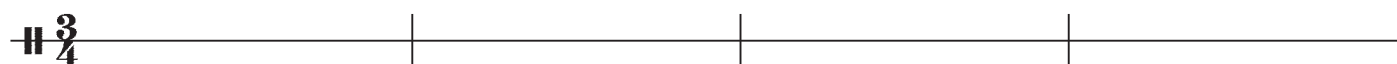
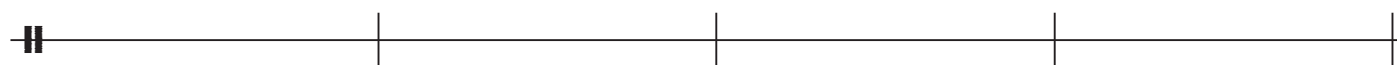
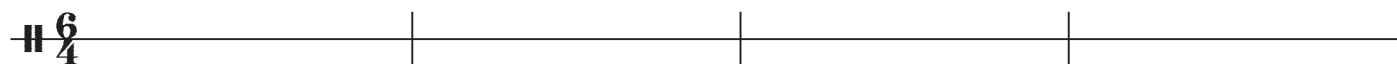
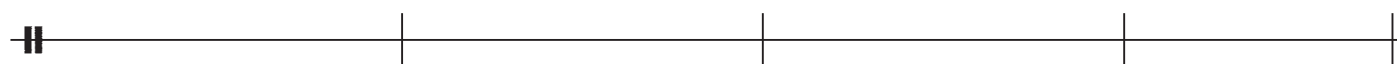
V krátkých nebo jednoduchých hudebních formách (píseň, tanec atp.) se takt zpravidla nemění, ve složitějších skladebných formách nebo současné umělecké hudbě naopak často a pravidelně.

Píseň Běžela ovečka zapsaná v taktu čtvrtřvrtovém, půlovém a osminovém.

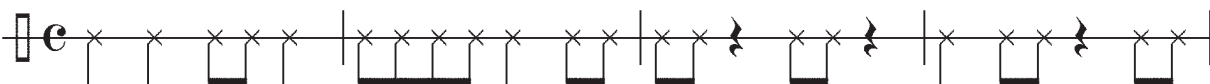
Doplňování not (rytmů) do volných taktů I - čtvrté taktý

Vymyslete různé rytmy a zapište je do jednotlivých taktů tak, aby součet hodnot odpovídal určenému počtu doh v každém z taktů.

Ťukalíza I

Ťukání

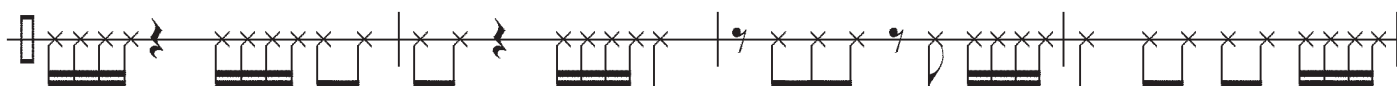
5

9

13

17

20

23

26

29

Ťukalíza II

Ťukání

Klepání

5

9

13

17

21

Ťukalíza III

Přesně, rytmicky

Tleskání

Klepání

Plácání

5

9

13

Půlové takty - $\frac{2}{2}$, C , $\frac{3}{2}$, $\frac{4}{2}$

 Ve $\frac{2}{2}$ (dvupůlovém) taktu jsou dvě doby v jednom taktu.
Půlová nota představuje jednu dobu.

$\frac{2}{2}$ Dvupůlový takt nazýváme také "dvoucelý" takt.

Rytmické členění

$\frac{2}{2}$ Může být také označen jako C .

Čtvrtřová nota (♩) = 1/2 doby

Půlová nota (♪) = 1 doba

Celá nota (♩) = 2 doby

Osmínová nota (♫) = 1/4 doby

1. Tleskejte a počítejte hlasitě.

Prv - ní dru - há první dru - há prv - ní, dru - há prv - ní druhá první, druhá.

2. Doplňte chybějící taktové čáty. Po té vytleskejte nebo zazpívejte na vokál nebo vhodnou slabiku.

3. Doplňte chybějící noty, aby rytmus odpovídal taktovému označení. Zkuste vytleskat a zahrát na flétnu.

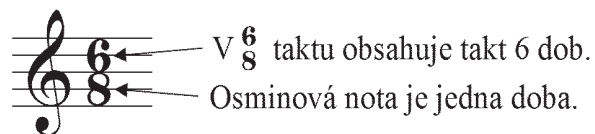
4. Doplňte chybějící taktové čásky v novém čtyřpůlovém taktu. Po té můžete tleskat a i hrát.

5. Rozpoznejte dětskou písničku a doplňte chybějící noty, aby odpovídala rytmicky i melodicky.

Osminové takty - $\frac{3}{8}$, $\frac{6}{8}$, $\frac{9}{8}$

Rytmické členění

Šestnáctinová nota (♪) = 1/2 doby
 Osmnáctinová nota (♪) = 1 doba
 Čtvrt'ová nota (♪) = 2 doby
 Tečkovaná čtvrt'ová nota (♪.) = 3 doby
 Tečkovaná půlová nota (♩.) = 6 dob

1. Tleskejte rytmus a hlasitě počítejte.

1 2 3 4 5 6   1 2 3 4 5 + 6   1 2 3 4 5 6 +   1 + 2 + 3 + 4 5 6
 Prvá, druhá, třetí čtvrtá, pátá šestá   první, druhá, třetí čtvrtá   pá - tá, šestá,   prv - ní, dru - há, tře - tí, čtvrtá, pátá, šestá

2. Noty opatřete číslicemi vyjadřujícími jednotlivé doby, po té tleskejte s hlasitým počítáním.

3. Doplňte chybějící taktové čáry, vytleskejte a zkuste zahrát na flétnu.

4. Doplňte chybějící noty do jednotlivých taktů, po té si vytleskejte a zahrejte na flétnu.

5. Napište taktové čáry do 3/8 taktu a po té vytleskejte rytmus s hlasitým počítáním.

Rytmické skládání I

V uvážlivém tempu

Velmi neznámý autor

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). It is divided into three systems, each starting with a double bar line and a repeat sign.

System 1 (Measures 1-6):

- Sopr. z. flétna 1:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.
- Sopr. z. flétna 2:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.
- Sopr., ten. z. flétna 3:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.
- Zvonkobra sopr., alt.:** Chords G4-A4, B4-C5, D5-E5.
- Metalofon sopr., alt.:** Chords G4-A4, B4-C5, D5-E5.
- Xylofon sopr., alt.:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.

System 2 (Measures 7-12):

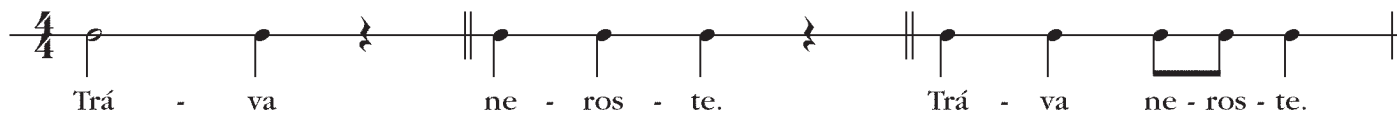
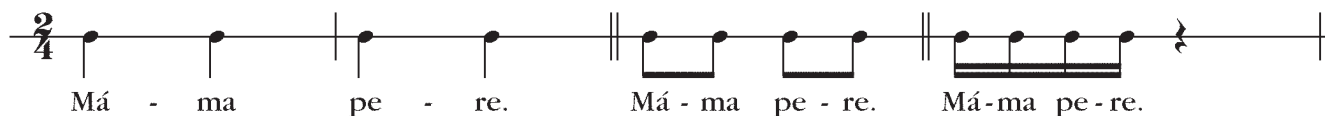
- Fl 1:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.
- Fl 2:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.
- Fl 3:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.
- Zv. s., a.:** Chords G4-A4, B4-C5, D5-E5.
- M. s., a.:** Chords G4-A4, B4-C5, D5-E5.
- X. s., a.:** Quarter notes G4, A4, B4, C5, D5, E5.

System 3 (Measures 13-18):

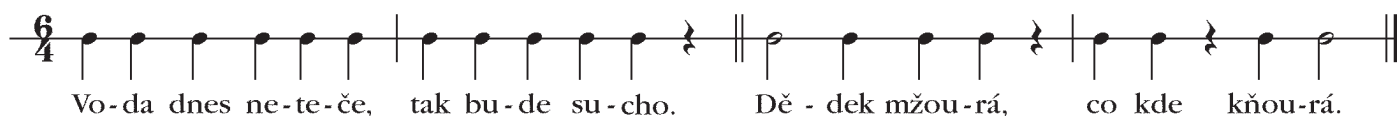
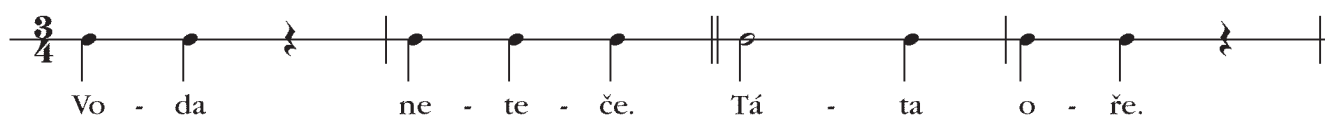
- Fl 1:** Triplet eighth notes G4, A4, B4, quarter note C5, quarter note D5, quarter note E5.
- Fl 2:** Triplet eighth notes G4, A4, B4, quarter note C5, quarter note D5, quarter note E5.
- Fl 3:** Triplet eighth notes G4, A4, B4, quarter note C5, quarter note D5, quarter note E5.
- Zv. s., a.:** Chords G4-A4, B4-C5, D5-E5.
- M. s., a.:** Chords G4-A4, B4-C5, D5-E5.
- X. s., a.:** Triplet eighth notes G4, A4, B4, quarter note C5, quarter note D5, quarter note E5.

Rytmický zápis textu

V sudém taktu (2/4, 4/4)

V lichém taktu (3/4, 6/4)

1. Máma pere.
Tráva neroste.
Slepička zobe.
Jirka zívá
Kravička leží.
Voda neteče.
Táta oře.
Vítr nevane.

2. Tancují myši.
Hana zpívá.
Lesy nešumí.
Motyka kope.
Babka hledí.
Lopata ryje.
Kráva nebučí.
Dědek mžourá

3. Slepice klove.
Čuník neryje.
Ferdinand zuří.
Pes se jen směje.
Kočka přede.
Podzim už tu je.
Pes jen kouká.
Kdosi přichází.

4. Bum, bum, na vrata, máme čtyři kořata.
Jiná země, jiný mrav.
Tmavé vánoce, světlé stodoly.
Svatá Markeyta hodila srp do žita.
Kdo seje vítr, sklízí bouři.
Barbora na ledě, vánoce na blátě .
Kdo se bojí, nesmí do lesa.
Emane, Emane, schovej dudy, máma jde!
Láska k poli krmí voly.

5. Mráz kopřivu nespálí.
Každý chvilku tahá pilku.
Svatá Markeyta peče jelita.
Starej Karel do pekla zajel.
Vstávej ráno, Mariáno!
Mladý může, starý musí.
Mladí ležáci, staří žebráci.
Všude dobře, doma nejlíp.
Jak si kdo ustele, tak si lehne.

7. Za nádražím při tom shonu
drel vagón do vagónu.
Promiňte mi, vagón řek,
stalo se to mimoděk.
Druhý řekl: Jaké křiky,
já mám dobré nárazníky.

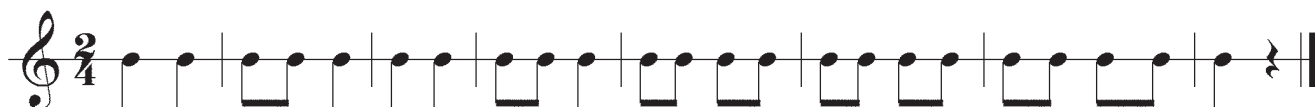
8. Chodí blázen, chodí v sadě,
nemá všech pět pohromadě.
Nemluví a neposlouchá,
jen si bzučí jako moucha.
Co si bzučí? Těžko říci.
Nosí vejce pod čepicí.
A kdo nemá školu rád,
bude se mu podobat.

9. Jedno tele přemýšlelo
čím by se státi mělo.
Chtělo bych se třeba státi
geometrem s dlouhou latí.
Nebo bych si přálo, inu,
vystudovat medicínu.
Ach ty tele nepřej si!
Bude z tebe telecí.

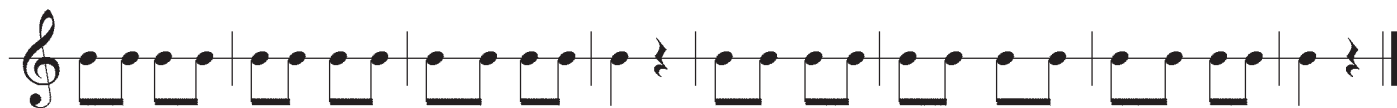

Příklady rytmizace říkadel a její zápis

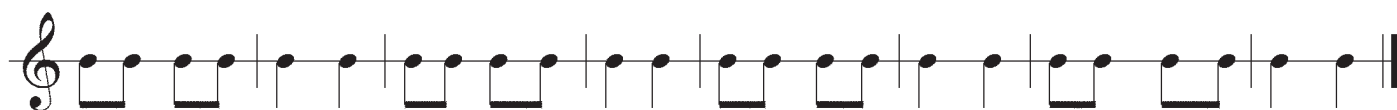
Sudé metrum

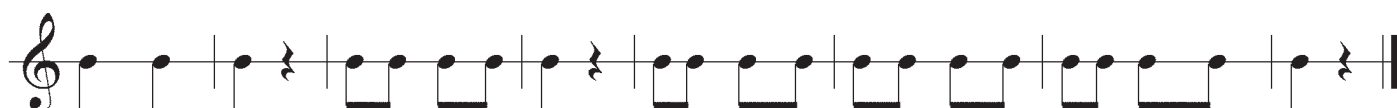
An don dy-dy-on cí-ve ko-pi-on, a-na-ra-ka, le-vá-ru-ka, ten lí-šeň-ský zvon.

Sto-jí vr-ba u po-to-ka jme-nu-je se klíč, na ko-ho to slo-vo pad-ne, ten mu-sí jít pryč.

Je-de, je-de myš-ka o-ko-lo ryb-níč-ka, ve-ze, ve-ze prou-tí, o-cás-kem si krou-tí.

Au, bum, tes, ty jsi sta-rý pes a já mla-dá ve-ve-ruš-ka a ty za mnou lez.

O-že-nil se bra-be-nec, vzal si že-nu muš-ku, po-sa-dil ji na ko-pec, dal jí cu-cat hruč-ku.

Roz-hně-val se švec pro da-reb-nou věc, že ho ble-chy ší-pa-ly, u-dě-lal si klec.

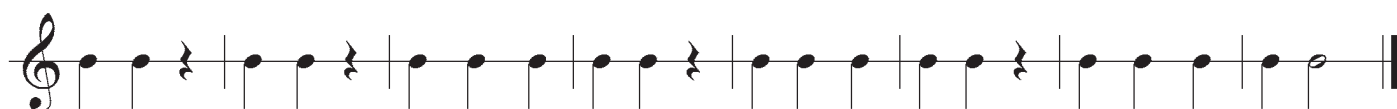
Liché metrum

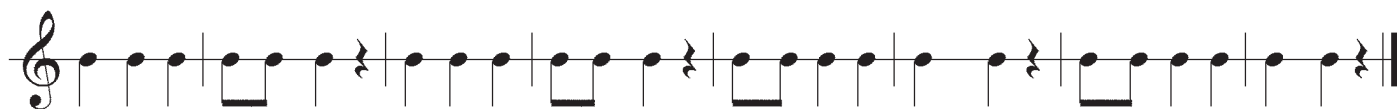
Tan-cuj-te, myši, kde kte-rá sly-ší, kte-rá je hlu-chá, ať ne-po-slu-chá.

Rad-lič-ka tu-pá, ko-byl-ka hlu-chá, sed-lá-ček o - ře, jen mu to lu-pá.

Ka-rel, Ka-rel, do pek-la za-jel, na bí-lém ko-ni, pes ho tam ho-ní.

To-to je pa-le-ček, ten je jak vá-le-ček, ten-to tr-há švest-ky, ten vy-bí-rá pec-ky.

Rytmické hrátky s textem (cvičení)

Na volný list si připravte několik následujících linek:

Do nich zapište vaše rytmické ztvárnění následujících textů.
Říkadlo vždy musí vyplnit všechny čtyři takty.

Vzor

Sva - tá Mar - ky - ta pe - če je - li - ta.
Tma - vé vá - no - ce svět - lé sto - do - ly.
Kdo se bo - jí, nes - mí do - le - sa.

Jiná země, jiný mrav.

Tmavé vánoce, světlé stodoly.

Svatá Markyta hodila srp do žita.

Kdo seje vítr, sklízí bouři.

Barbora na ledě, vánoce na blátě.

Kdo se bojí, nesmí do lesa.

Emane, Emane, schovej dudy, máma jde!

Jak si kdo ustele, tak si lehne.

Láska k poli krmí voly.

Mráz kopřivu nespálí.

Každý chvílku tahá pilku.

Svatá Markyta peče jelita.

Starej Karel do pekla zajel.

Vstávej ráno, Mariáno!

Mladý může, starý musí.

Mladí ležáci, staří žebráci.

Všude dobře, doma nejlíp.

Jak si kdo ustele, tak si lehne.

Po té se pokuste o totéž, ale ve tříčtvrtěčném taktu. Říkadlo opět plní vždy celé čtyři takty.

Vzor

Ji - ná ze - mě, ji - ný mrav.

Rytmizace básnického textu na poezii Josefa Kainara

Josef Kainar - Říkadla

Recit. $\frac{4}{4}$ Za nád - ra - žím při tom sho - nu dr - cl va - gón do va - gó - nu.

Pro - miň - te mi, va - gón řek, sta - lo se to mi - mo - děk.

Dru - hý ře - kl ja - ké kři - ky, já mám dob - ré ná - raz - ní - ky.

$\frac{3}{4}$ Jed - no te - le pře - mýš - le - lo, čím pak by se stá - ti mě - lo.

Chtě - lo by se tře - ba stá - ti ge - o - met - rem s dlou - hou la - tí.

Ne - bo by si přá - lo, i - nu, vy - stu - do - vat me - di - cí - nu.

Ach ty te - le, ne - pře - j si, bu - de z te - be te - le - cí.

$\frac{6}{4}$ Cho - dí blá - zen, cho - dí v sa - dě, ne - má všech pět po - hro - ma - dě.

Nem - lu - ví a ne - pos - lou - chá, jen si brzu - cí ja - ko mou - cha.

Co si brzu - cí? Těž - ko ří - ci. No - sí vej - ce pod če - pi - cí.

Partnerské konstelace I (rytmický rozhovor)

On
(ona)

Chci, chci to, chci, chci to, chcito, chci, chci to, chci!

Ona
(on)

Ne, ne, ne, ne, ne, ne, nech-ceš, ne, nech-ceš!

5

Ne-chci ne-chci, ne-chci, ne, ne-chci, ne!

Kup mi to kup, kup mi to, kup, kup to, kup to, kup to, kup to!

9

Nač to bu-de? Nač to bu-de? Hlou-post je to, hlou-post je to!

Ješ-tě ne-vím. Ješ-tě ne-vím. Je to su-per Je to su-per

13

Bl - bost, bl - bost, bl - bost, bl - bost!

Já to chci! Já to chci! Já to chci! Já to chci!

15

A já ne, A já ne, A já ne, A já ne!

Já to fakt chci! Já to fakt chci! Já to fakt chci! Já to fakt chci!

17

Taky si to mys-lím, tak to te-da nej-sem! Tak už dost!

Ty jo, to je nes-ku-teč-ný, ja-kej ty jsi des-po-ta! Tak už dost!

Rodinné konstelace I

(rytmický rozhovor)

Ona (on)

Je je-tu, je je-tu, je-tu, je, je-tu, je,

On (ona)

Ne-ní ne, ne-ní ne, ne, ne-ní, ne, ne-ní,

5

je tu, je tu, je tu, je tu, je tu, je tu, je tu, je tu, je tu, je tu,

ne-ní ne-ní ne-ní ne-ní zde ne, zde ne, zde ne, zde ne,

9

ta-dy je, ta-dy je, ta-dy je, ta-dy je, je ta-dy, je ta-dy, je ta-dy, je ta-dy,

tu ne-ní, ne tu ne-ní, ne, ne, ta-dy ne, ne, ta-dy ne,

13

je tu, je tu, je tu, je tu, je ta-dy, je ta-dy,

ne, ne, ne, ne, ne-ní ta-dy, ne, ne-ní ta-dy, ne

17

je, je, je, je, je tu, je, je tu, je,

ne-ní, ne-ní, ne-ní, ne-ní, ne-ní, ne-ní, ne, ne-ní, ne, ne-ní,

21

je tu, je tu, je zde je tu, je tu, je zde je tu, je ta-dy je tu a bas-ta!

ne-ní, ne-ní, ne, ne-ní, ne-ní, ne, ne, ne, ne, ne!

Melodizace říkadel

Dvoutónová melodizace

Dvoutónová melodizace - (sudé metrum)

Va - šek pa - šek to je pán, na trum - pe - tu trou - bí sám,
trou - bí na ni na náv - si, sbí - ha jí se všech - mi psi.

Dvotónová melodizace - (liché metrum)

Va - šek pa - šek to je pán na trum - pe - tu trou - bí sám,
trou - bí na ni na náv - si, sbí - ha jí se všech - ni psi.

E - ny - ky be - ny - ky kli - ky bé, á - br fá - br do - mi - ne.
El - ce pel - ce do pe - kel - ce, Ja - na mu - sí ven!

E - ny - ky be - ny - ky kli - ky bé, á - br fá - br do - mi - ne.
El - ce pel - ce do pe - kel - ce, Ja - na mu - sí ven!

Ukázka elementární dvoutónové melodizace dětských rozpočítadel v sudém a lichém metru. Děti od neranějšího věku intuitivně využívají klesající malou tercii a sudé metrum.

Použití lichého metra dokumentuje odlišný charakter vyznění říkadla směrem k vzdušnosti (časté pomlky) a lehkosti.

V zásadě však vždy každá slabika nebo samohláska musí být podložena vlastní notou.

Při vlastní autorské dvoutónové melodizaci lze jistě využít i jinou dvojici tónů a vynalézavější rytmiку.

Melodizace říkadel II

Třítónová melodizace

Topol štíhlý jako věž

Abraka dabraka

Náš kocourek

Ptal se kocour kočky

Pro snadné uchopení a rychlou zapamatovatelnost říkadala je vhodné při jeho vymýšlení stále opakovat jeden nebo maximálně dva melodicko-rytmické motivky. Také melodické rozpětí by mělo být co nejmeší.

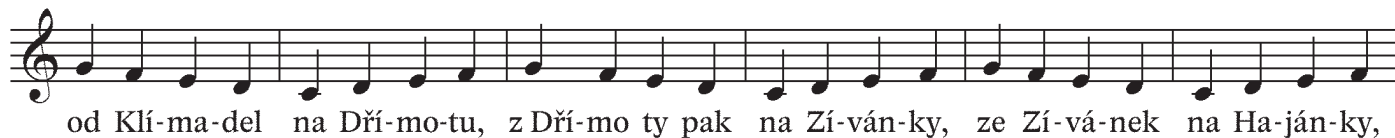
Pro zjednodušení zápisu (vynecháním pomlk, které komplikují čtení) lze i krátké slabiky podložit dlouhými notami (kočky, čočky), při interpretaci však slabiky neprodlužujeme.

Při zavádění nebo veřejném uvedení říkadla s úspěchem použijeme flétny, která souběžně se zpěvem hraje melodii a pomůže k intonačně jistému projevu.

Melodizace říkadel III

Říkadla v pětitónové řadě

Ptal se včera pána pán

Jejda, jujda, domine

Veverka čiperka

Souhláska v předložce - např. v ru-dém, z o-řec-hů, s ná-mi se zhudebňuje jako jedna slabika, na rozdíl od samohlásek, které vždy podkládáme vlastní notou - např. a že teď, a vy-le-ze-li.

Sedlák

Lidová z Čech
Furiant

Allegro
D

1. blas

2. blas

Bas

1. Sed - lák, sed - lák, sed - lák, je - ště jed - nou sed - lák

6

D A D G D

sed - lák, sed - lák, sed - lák, je vel - ký pán: Von má pás na bř - še,

13

A D A D Hm G A D

a na svém ko - ži - še, tu - li, tu - li, tu - li, tu, tu - li - pán!

2. Koukej, koukej, koukej, jak je sedlák hloupej,
koukej, koukej, koukej jak je hloupej!
/: von jede na pole má hodinky dvoje,
koukej, koukej, koukej, jak je hloupej! :/

Já mám doma kvočnu

Živě

1. blas

F C F G^m F C

1. Já mám do - ma kvoč - nu, ne - vím co si poč - nu

2. blas

Bas

F B F C | 1. G^m F C F | 2. F G^m C F

ne - mů - žu vě - dít, bu - de - li se - dít, bu - de - li se - dít.

2. /: Já jí koupil vejce od našeho strejce. ./ Nemůžu ....

3. /: Já jí koupil husí, vona, že jí dusí. ./ Nemůžu ...

4. /: Já jí koupil kačí, ona že ji tlačí. ./ Nemůžu ...

Ha ty svatej Vavřenečku

1. blas

D A D D Em D

1. Ha, ty sva - tyj Vav - ře - neč - ku, sto - jíš na pěk - ným ko - peč - ku,

2. blas

Bas

D Em A D Hm A D

vy - chá - ze - jí pan - ny z te - be, ja - ko han - dě - lo - vé z ne - be.

2. První vyšla celá bílá,
ha ta druhá jen se skvíla,
ha ta třetí eště hezčí,
to byla má znejmilejší.

3. Štvrtá vyšla jako vobraz,
hdyž mě nechceš, hrom ti rozraz!
Hrom tě rozraz na dvě strany
pro falešný milování.

4. Pátá vyšla jako plamen,
vopatruj mě Kriste, ámen.
Vona by mě zahubila,
do pekla mě připravila.

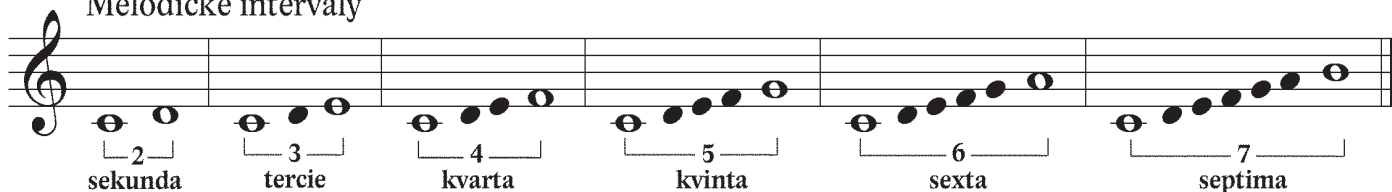
Intervaly

Interval v hudbě je vzdálenost mezi dvěma tóny (notami).

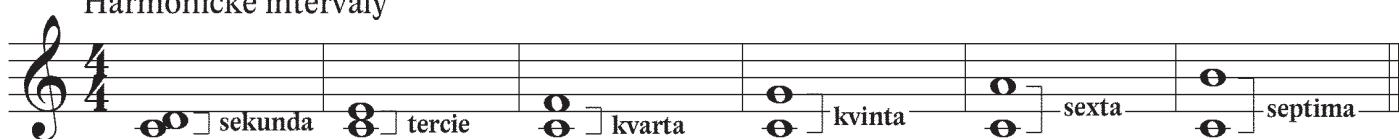
Melodický interval je vzdálenost mezi dvěma tóny, které nemohou znít současně (např. na flétně).

Harmonický interval je vzdálenost mezi dvěma tóny, které mohou zít současně (např. klavír).

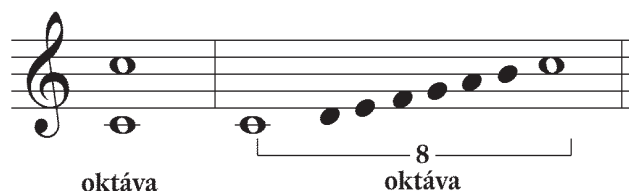
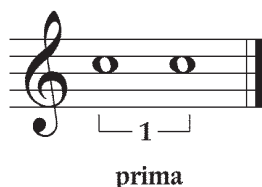
Melodické intervaly

Harmonické intervaly

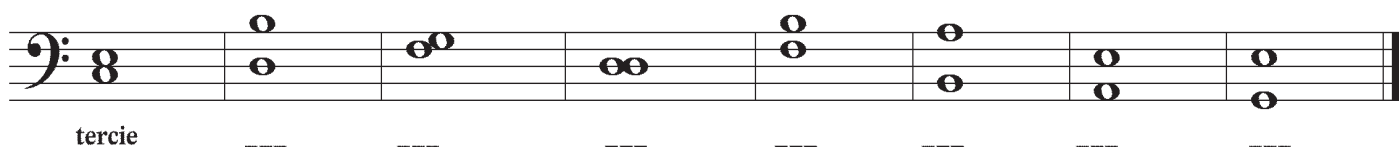
Intervalu mezi dvěma identickými tóny se říká též **unisono**.

1. Rozpoznejte následující melodické intervaly

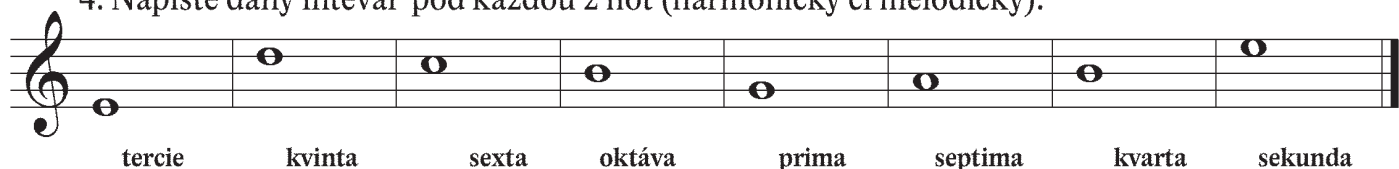
2. Pojmenujte následující harmonické intervaly.

3. Napište daný interval nad každou z not (harmonický či melodický).

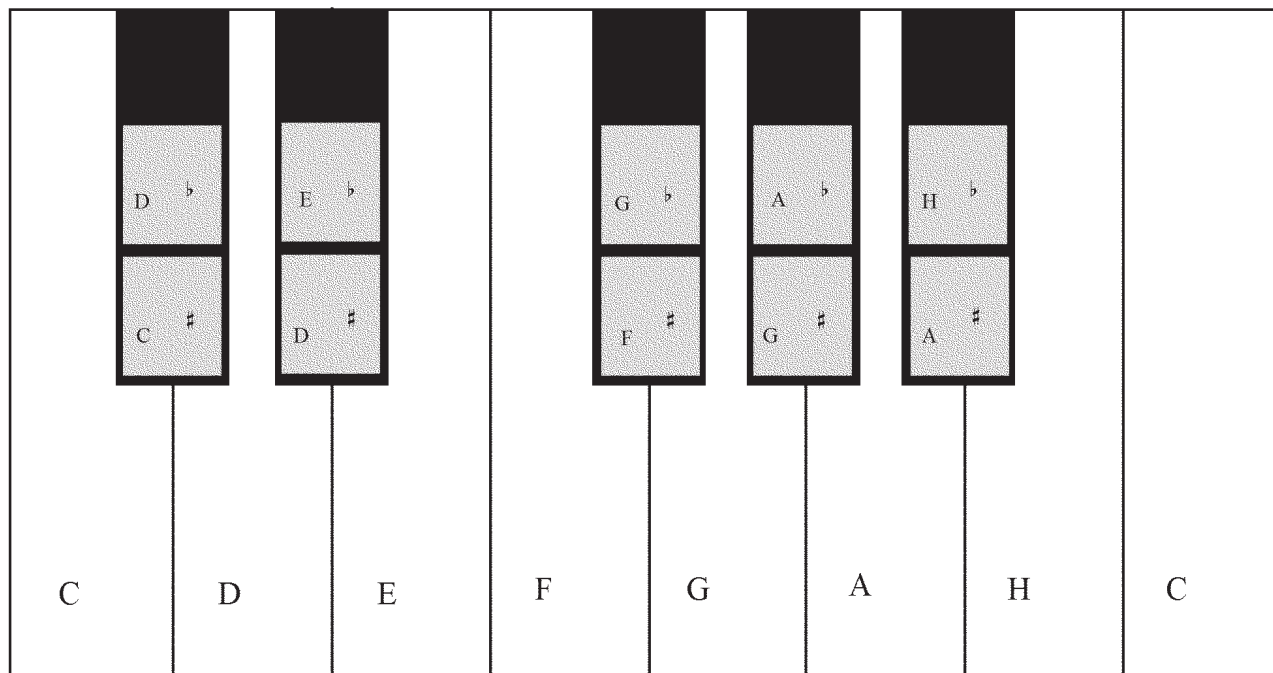
4. Napište daný interval pod každou z not (harmonický či melodický).

Tóny na klávesnici, stupnice

Černé klávesy - každý tón lze vyjádřit dvěma způsoby (tzv. enharmonická záměna)

$cis = des$ $dis = es$ $eis = f$ $fis = ges$ $gis = as$ $ais = hes$ $his = c$
 $e = fes$ $h = ces$

Bílé klávesy - stupnice C - dur

Tónovou řadu na bílých klávesách c 1 - c 2 tvořenou intervalovým schematem v. 2 - v. 2 - m. 2 - v. 2 - v. 2 - v. 2 - m. 2 nazýváme **Durovou stupnicí**.

Její název je odvozen pod počátečního základního tónu - tzv. **toniky**.

Na 6. stupni durové stupnice pak leží **Mollová stupnice**.

Její intervalové schema je v. 2 - m. 2 - v. 2 - v. 2 - v. 2 - m. 2 - v. 2 - v. 2.

Její název je opět odvozen pod počátečního základního tónu - **toniky**.

Stupnice a - moll

Tvorba durových stupnic

Cvičení

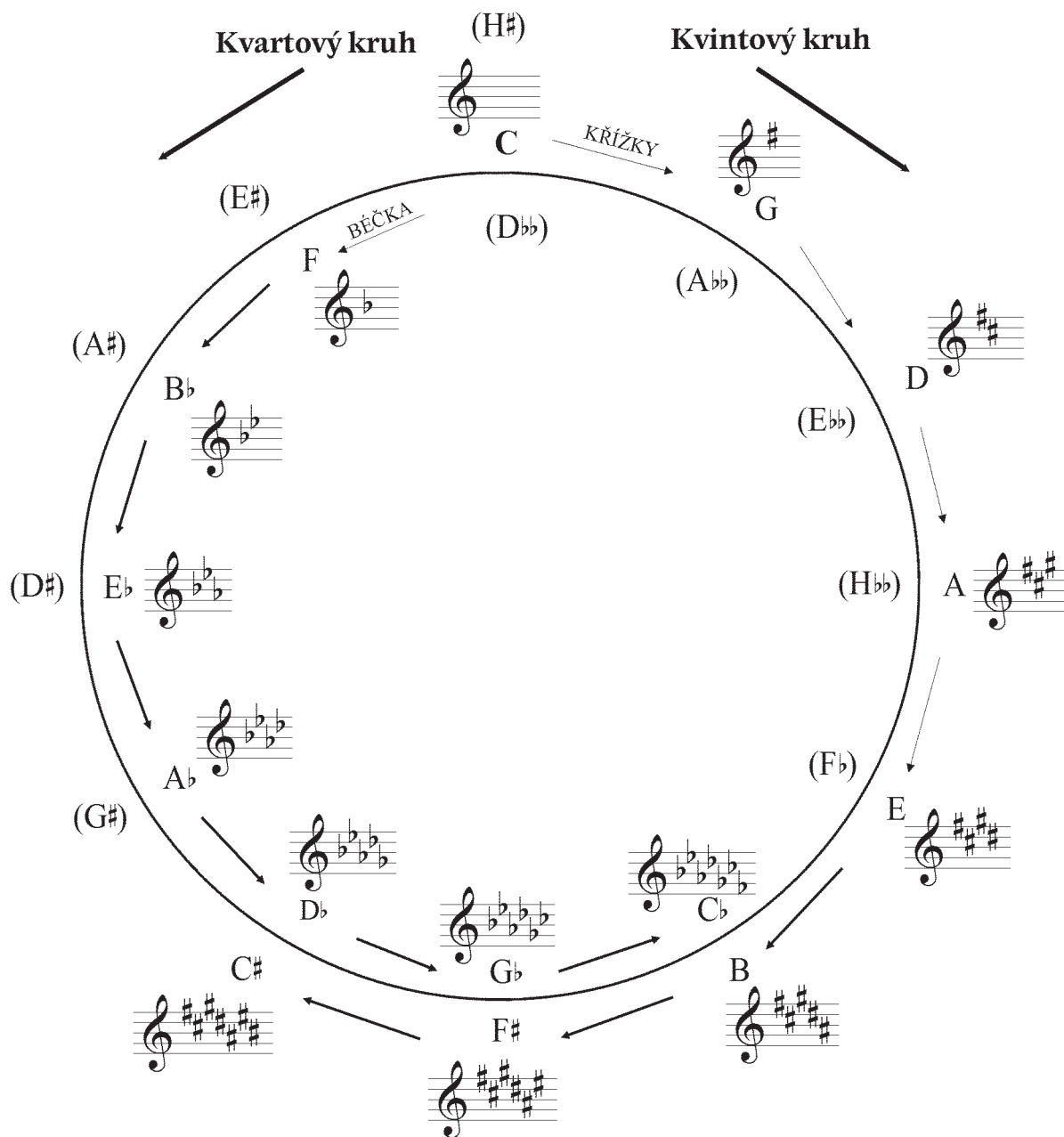
Doplňte před noty chybějící posuvky tak, aby tónové řady intervalově odpovídaly pravidlům pro tvorbu durových stupnic (v., v., m., v., v., v., m. sekunda)

Vzor

The exercise consists of nine staves of music. The first staff, labeled 'Vzor', shows a major scale with intervals v., v., m., v., v., v., m. indicated by brackets and 'm2' labels. The following eight staves are for practice, each starting with a partial scale and missing notes. The first six staves are in C major, and the last two are in F major. The missing notes are indicated by blank spaces on the staff lines.

Kvintový a kvartový kruh

Durové tóniny (stupnice)

Kvartový a kvintový kruh je klíčem k pochopení zákonitostí dvanáctistupňové chromatické řady a zároveň tvorby a posloupnosti tónin (stupnic) a jejich předznamenání.

Analogicky se odvozují i mollové tóniny (stupnice), na místo výchozího C se dosadí a-moll jako základní mollová tónina bez předznamenání.

Písničky - říkadla - na dva tóny

Hou, hou, krávy jdou

1
 Hou, hou, krá - vy jdou, ne - sou mlí - ko pod vo - dou.

Had leze z díry

2
 Had le - ze z dí - ry, vys - tr - ku - je kní - ry,
 za ním le - ze ha - di - ce, má čer - ve - né stře - ví - ce.

Houpy, houpy

3
 Hou - py, hou - py, koč - ka sněd - la krou - py,
 Ko - řa - ta se hně - va - la, že jim ta - ké ne - da - la.

Dáždičku, nechod' tu

4
 Dáž - dič - ku ne - choď tu, má - me my ro - bo - tu,
 id' si na pod - bie - l'a, kde plá - ten - ko bie - l'a.

Pasa bura

5
 Pa - sa, bu - ra, pa - sa, na - va - ří - me ma - sa, ma - sa - ma - sa - té ho,
 z ko - ňa za - bi - té - ho. Keď sa bu - deš pasť, bu - deš dob - re rasť.

Písničky na tři tóny

Halí, belí

6 **6** **6**
Ha - lí, be - lí, ko - ně v ze - lí, a hří - bát - ka v pe - tr - že - li.

Halí, dítě, kolébu tě

7 **7** **7**
Ha - lí, dí - tě, ko - lé - bu tě, až mi us - neš po - dej - du tě,
 7 **7**
a - bys spa - lo, ne - pla - ka - lo, své ma - mič - ce po - koj - da - lo.

Á bé cé dé

8 **8** **8**
Á bé cé dé, koč - ka pře - de, ko - cour mo - tá,
 8 **8**
pes po - čí - tá, ko - lik ni - tí do de - sí - ti na - po - čí - tá.

Chodí pešek okolo

9 **9** **9**
Cho - dí pe - šek o - ko - lo, ne - dí - vej se na ně - ho,
 9 **9**
kdo se na něj kouk - ne to - ho pe - šek bouch - ne.

Koleda, koleda, Štěpáne

10 **10** **10**
Ko - le - da, ko - le - da, Ště - pá - ne, co to ne - seš ve džbá - ně,
 10 **10**
ne - su ne - su ko - le - du, u - pa - dl jsem na le - du.

Svatý Juří

11 Sva - tý Ju - ří ko - řen bú - ří, a-by rost-la trá-va, vše-li-ja-ké

 kví - tí na vě-neč-ky ví - ti. Trá-va bu-de růs-ti, pše-nič-ka me-ta - ti.

Hu, hu, hukše

12 Hu, hu, huk - še, ma - ma va - ri luk - še.

 Až na - va - ří, ta - ké dá, Ja - ní - ček sa na - pa - pá.

Písničky na čtyři tóny**Běžela ovečka**

13 Be - že - la o - več - ka ho - re do ko - peč - ka,

 a za ní be - rá - nek, ža - lo - vat na zá - mek.

Doliny, doliny

14 Do - li - ny, do - li - ny, čo že je pod ni - mi?

 Stu - de - ná vo - dič - ka te - čie do - lu ni - mi.

Hdo tu knížku hukrádne

15 **Hdo tu kníž-ku huk-rád-ne, to-mu ru-ka hu-pád-ne,**
 hajt je dě-rek ne-bo bá-ba bu-de vis - ji jak-ko žá - ba.

Prš deštičku hustý

16 **Prš deš - tíč - ku hus - tý, a - by šub - ry rost - ly.**
 Však je vo - da na to, op - rat šu - bry blá - to.

Lítala si laštověnka

17 **Lí - ta - la si laš - to - věn - ka lí - ta - la,**
 až se o - na ne - be ze - mě tý - ka - la.

Osiřelo dítě

18 **O - si - ře - lo dí - tě, o - si - ře - lo dí - tě**
 o pŭl - dru - hém lé - tě, o pŭl - dru - hém lé - tě.

Hore bratři

19 **Vzhŭ - ru - brat - ři, vzhŭ - ru vstá - vej - me, Da - ry s sebou vez - mě - me,**
 do Bet - lé - ma rych - le chvá - tej - me. dud - laj, dud - laj, dud - laj dá,

a Je - žiř - ka po - zdrav - me, tak - to je - mu zvuč - ně za - hraj - me:
dud - laj, dud - laj, dud - laj dá, tak - to je - mu zvuč - ně za - hraj - me.

Písničky na pět tónů

To je zlaté posvícení

20

To je zla - té pos - ví - ce - ní, to je zla - tá ne - dě - le,
má - me ma - so a zas ma - so, k to - mu kou - sek pe - če - ně.

Sedí liška pod dubem (Žába leze do bezu)

21

Se - dí - liř - ka pod du - bem, má piř - t' al - ku a bu - ben,
na piř - t' al - ku piř - ká a na bu - ben tříř - ká.

Šel tudy, měl dudy

22

Šel tu - dy, měl du - dy, a - ni ne - za - piř - kal,
bo - dež mu ty du - dy ra - rá - šek roz - tříř - kal.

Dú kravičky, dú

23

Dú kra - vič - ky dú, ho - re dě - di - nú, co to a - le
bu - čí, že se tu - ze mra - čí dnes - ka kví - če - ru.

Když jsem husy pásala (Běží liška k Táboru)

Když jsem hu - sy pá - sa - la, zi - mou jsem se třá - sa - la,
Bě - ží liš - ka k Tá - bo - ru, ne - se py - tel záz - vo - ru.

ted' už hu - sy ne - pa - su, zi - mou už se ne - třa - su.
Je - žek za ní pos - pí - chá, že jí py - tel roz - pí - chá.

Lítala si laštověnka

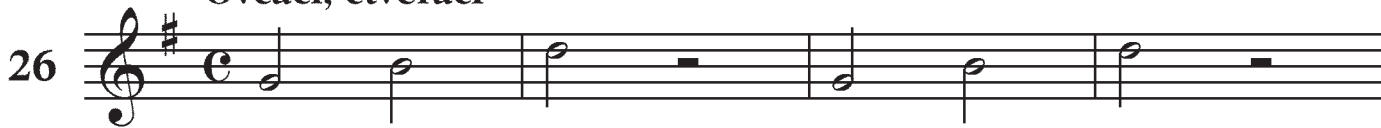

Lí - ta - la si laš - to - věn - ka lí - ta - la,

až se o - na ne - be ze - mě tý - ka - la.

Ovčáci, čtveráci

Ov - čá - ci, čtve - rá - ci,

vy jste na - ši vič - ku, i tu čo - čo - vič - ku vy - pás - li.

Maličká su

Ma - lič - ká su, hu - sy pa - su. Tan - co - va - la bych já

až se třa - su, tan - co - va - la bych já až se třa - su.

Kdybych já věděla

Kdy - bych já vě - dě - la. cí jsou to ko - nič - ky,

já bych jim na - ža - la ze - le - né tra - vič - ky.

Zahrajte mi muzikanti

Za - hraj - te mi mu - zi - kan - ti ve - se - le,
Bu - de - te - mi mu - zi - kan - ti smut - ne hrat',
do - kial' ja mám svo - ju mam - ku pri se - be.
ked' sa bu - dem od svej mam - ky od - be - rat'

Běží zajíc k jaboru

29

Bě - ží za - jíc k ja - bo - ru, ne - se py - tel záz - vo - ru, na - še koč - ka
do - ma le - ží, zdví - há vo - cas te - ký bě - ží, ho - ú, ho - ú, ha - le - lú - ja.

Na zelenej lúke

Na ze - le nej lú - ke se - di za - jac, pre - ple - tá nôž - ka - mi, a - ko naj - viac.
I ja bytak preple - ta - la, ke - by ta - ko nôž - ky ma - la a - ko za - jac, a - ko za - jac.

Kdes holubičko lítala

30

Kdes ho - lu - bič - ko lí - ta - la, kdes ho - lu - bič - ko
lí - ta - la. Žes své pé - reč - ka, žes své pé - reč - ka zrou - sa - la.

Travička zelená

31 **Travička zelená**
 Tra-vič-ka ze-le-ná, to je mo-je po-tě-še-ní, tra-vič-ka
 ze - le ná, to je mo-je pe-ři-na. Když si smys-lím na ni sed-nu,
 když si smys-lím na ni leh-nu, tra-vič-ka ze-le-ná, to je mo-je pe-ři-na.

Já mám doma kvočnu

32 **Já mám doma kvočnu**
 Já mám do - ma kvoč - nu, ne - vím co si poč - nu,
 ne - mů - žu vě - dít, bu - de - li se - dít.

Pojd'te chlapci k nám

33 **Pojd'te chlapci k nám**
 Pojd'te chlap-ci k nám, ko - le - du vám dám;
 po jab - líč - ku, po o - říš - ku, ob - le - čem se do ko - žíš - ku.
 Bu - dem zpí - va - ti, ko - le - do - va - ti.

Teče voda, vodička

34 **Teče voda, vodička**
 Te - če - vo - da vo - dič - ka, vo - dič - ka, vo - dič - ka

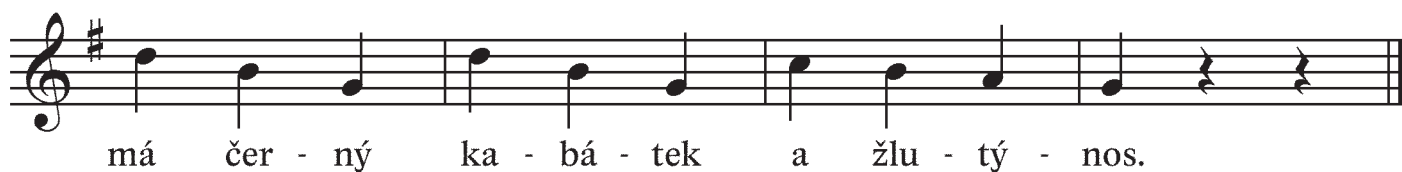
Vondráši, Matóši

Proto jsem si kanafasku

V zahradě na hrušce

Cib, cib, cibulenka

38 **Cib, cib, ci - bu - len - ka, mak, mak, ma - ku - len - ka,**
když jsem by - la ma - lič - ká, cho - va - la mě ma - tič - ka,
a teď když jsem ve - li - ká, mu - sím cho - vat Pe - pí - ka.

Vyletěl holoubek

39 **Vy - le - těl ho - lou - bek, vy - le - těl na dou - bek. Vy - le - těl**
za - hou - kal až se dub za - hou - pal až se dub za - hou - pal.

Už je to uděláno

40 **Už je to u - dě - lá - no, už je to ho - to - vo.**
Pár va - jí - ček na ren - dlí - ček a už je to ho - to - vo.

Kolíbej, Janku

41 **Ko - lí - bej, Jan - ku, tu na - ší Zuz - zan - ku. Ma - měn - ka je**
v le - se, o - říš - ky tam tře - se. až na - tře - se ko - ší - ček, dá Zu - zan - ce

o - ří - šek. Ha - jej, ny - nej, za rok bu - de - ji - nej.

Kdyby byly Čenčice

42 Kdy-by - by - ly Čen - či - ce, Čen - či - ce pod Na-ho - řa - ny,
da - la bych ti, Pe - píč-ku, hu - bič-ku na o - bě stra - ny.

A - le že nej - sou, a - ni ne - bu - dou,

tak ti ne-dám, Pe - píč-ku, hu - bič-ku a - ni je - di - nou.

Můj zlatej tatíčku

43 Můj zla - tej ta - tíč - ku, já vás pro - sím, vy - plat' - te

mne z voj - ny, vždyť jsem váš syn. Vždyť jsem váš syn,

va - še dí - tě, jest - li - pak mě z voj - ny vy - pla - tí - te.

Když jsem šel do Prahy pro hrách

44 Když jsem jel do Pra - hy pro hrách, pro hrách,

u - pad mi na ces - tě va - lach, va - lach.

Quantitativa

Einojuhani Rautavaara

(*1928)

$\text{♩} = \text{c. } 80$

p Má-lo *p* má-lo *p* jen má-lo má-lo

p Má-lo *f* má-lo *mf* jen má-lo má-lo jen

Víc ví - ce

má - lo jen má - lo má - lo má - lo má - lo

má - lo *mf* jen má - lo *mf* má - lo jen má - lo má - lo

víc víc tak jen víc víc

mf všec - ko *p* tro - chu

f všec - ko *p* tro - chu *mf* furt

f tak moc! *p* furt *mf* furt furt

Víc nic? *p* jen tro - chu *p* jen tro - chu tro - chu tro - chu jen tro - chu jen tro - chu

p tro - chu jen tak jen tak tro - chu

furt *p* ješ - tě ješ - tě furt

f furt ješ - ti furt furt

f ne víc *f* nic *f* nic

jak moc *mf* všec - ko *f* tak dost!

mf všec - ko *f* tak dost!

Texty k rytmickým melodickým cvičením ve slovenštině

Pranostiky

Keď v decembri mrzne a sneží,
úrodný rok nato beží.

Po svätej Baruši,
daj pozor na uši.

Od Lucie do Vianoc,
každá noc má svoju moc.

Keď január vodu pustí,
v ľad ju zas marec zhustí.

Dážď, keď nesie január,
neteší sa hospodár.

Lepšie, keď ťa zima chveje,
než marcové slnce hreje.

Ranný dážď, ženský plač,
panská láska, aprílová chvíľa -
na zajačom chvoste visia!

Svätý Jur ide, leto nám nesie,
leto, leto nám, poctivým pannám.

Svätý Juričko, otvor políčko!
Kde môj milý pôjde orať zajtra ránečko!

Svätý Jur volá, zem sa otvára.

Májové blato - pre hospodára zlato.

Na sv. Norberta už ide zima do čerta.

Na svätého Víta celú noc nam svitá.

Na Svätý kríž len jeden slíž!

Porekadlá

Blázon chodí nahatý,
aby umrel bohatý.

Hlad je čerta brat.

A čo by sme nepili,
však sme z jednej dediny.

Čože robí naša Klára?

V noci šije, vo dne pára.

Len tá roľa dobre rodí,
po ktorej sám gazda chodí.

Ak máš meštek ako teľa,
máš rodinu i priateľa;
ak máš meštek ako lata,
nemáš sestry ani brata.

Ak chceš spať sladko,
večerať len krátko.

Ani to čert nevymyslí,
čo má žena v svojej mysli.

Aká matka, taká Katka,
taká celá jej čeliadka.

Aké prasa, taký kvik,
aký človek, taký zvyk.

Nepozerať na dievčatko,
ako ono tancuje,
ale pozri do police
ako hrnce pucuje.

Pánbožkova kravička,
požehnaj nám mliečička,
do nového hrnčička,
my ti dáme chlebíčka.

Rozpočítadlá

Leze leze po železe,
nájde dierku do nej vlezie.

Riekanky

Na fašiangy výskal,
v pôste bruchom stískal.
Na Velkú Noc, najem sa moc.
Na Ducha do pol brucha.
Na Trojičku len trošičku.
A na Jána, v bruchu jama.

Už sa fašiang kráti,
už sa nenavráti,
už dievčence plačú,
že sa nevyskáču!

Deti, ľaľa, deti!
 Āernokňazník letí.
 V ohnivom oblaku,
 sediaci na draku.
 Beda tomu lesu,
 kde ho krídla nesú!
 Beda tomu mestu,
 kadiaľ vezme cestu,
 všetky vody zkalí,
 celô pole spáli!

Vtedy deti vyskakujú,
 keď halušky v hrnci čujú.
 Ešte lepšie keď rezance,
 do povaly po šúlance!

Hotuj biče, pohoniče, sej, sedliačik, sej!
 Ori, ori, sedliačik, ak nebudeš orati,
 budeš na rok žobrati!

Tancovala a neznala,
 ej ta ju mamka naučala.
 Dávala jej za pás pirko:
 Ej tancuj, tancuj, moja dzifko!

Hraj, muzika, hraj!
 A, ty, duša moja,
 tancuj, tancuj, vykrúcaj!

Ide káčer po doline,
 šije čižmy Kataríne.
 Jednu šije druhú pára,
 tak on kačku nahovára :
 Počkaj kačka, bude pračka
 a s peratom omykačka!

Kúdelečka kúdelná,
 nebudem ťa priasti,
 radšej pôjdem na tanec,
 nožičkami triasti!

Dedko náš, Dedko,
 požral si nám všetko!
 Nič si nám nenechal,
 tak si sa dobre mal!

Āarovala rybička,
 aby bola chybička.
 Āaroval rak,
 aby bolo tak.
 Āarovalo zrkadlo,
 aby to tak dopadlo!

Háj, devečko, háj,
 staviame ti máj.

U vrchu zelený,
 u spodku červený.

Dievča, dievča, bude mráz,
 bozkaj že ma jeden raz.
 Jeden razík, dva razíky,
 postavím ti dva májiky!

A môj milý za to pero,
 postavil mi májov štvoro.
 Postavil ich pred zorami,
 pod našimi oblokami.

Otlkaj sa písťalôčka,
 už si spala dosť,
 koho na tom svete stretneš
 hraj mu pre radosť!

Āalobaba ľaluje,
 pod nosom si maľuje.
 Āalobaba neľaluj,
 pod nosom si nemaľuj!

Poslali ma naši k vašim
 aby prišli vaši k našim,
 ak neprídu vaši k našim,
 tak neprídu naši k vašim.

Jano, Jano, Vajano,
 priletela holubička včas ráno,
 priletela druhá, z červeného krúha,
 priletela tretia, zo záhrady z kvieťa.
 Ej Jano, Jano, Vajano!

Zagajduj mi, gajdoško, pekne,
 už sú moje peniažky v pekle.
 Keď ja pôjdem čertovi mlátiť,
 musí mi on peniažky vrátiť!

Nohy, ruky nemalo,
 po bruchu sa škriabalo.
 Povedalo, že ma zje,
 že má zuby železnie!

Zasiala som konope,
 vyrástli mi vysoké.
 Ej, konopa, konopa,
 bude s tebou robota!

Pije, pije na koľaji vtáča,
 švárne dievča konope máča.

Tu mi kurky, tu mi sedťe,
 tu mi vajcia, tu mi neste!

Točí sa mi točí,
vôkol mojich očí,
pekný háj!

Sedí straka na kope,
trepe krídlom konope,
natrepala tri kyty
a niesla ich prepiti.
Tak sa ona opila,
až komára zabila.
Komár leží v komore,
muška plače na dvore.

Zadudaj, dudášku, na našom salášku,
kým si ja donesiem cedidlo, valášku.
Zadudaj, dudášku, zadudaj valášku,
ak mi nezadudáš, veru mi gajdy dáš.

Proroku, proroku,
príď mi toho roku,
čo o jednej gati,
čo v jednom oku.

Plote, plote trasiem ťa,
svätý Ondrej, prosím ťa,
aby si mi dal znať,
kedy sa mám vydať.

Kuriny, babiny, babiny kury, dedove šury,
baba mala fúzy, dedo mrňúsy.
Odíde nám starý rok a príde nám nový!

Nastal nám rok nový, všetci sa radujme
a tomu starému pekne zaďakujme!

10, 20, 30, začal Gašpar kričať,
že ho brucho bolí, zjedol kilo soli.

Aha uhm čo to máš,
aha uhm hrušku.
Aha uhm kde ju máš,
aha uhm v brušku.

Na polici v hrnci
stale cosi mrnčí,
velké oči malo,
skoro ma zožralo.

Mala babka trnku trnku trnku,
varila ju v hrnku v hrnčíčku.
Trnka bola sladká, sladká, sladká,
varila ju babka, babička.

Padla hruška zelená,
rozbila si kolená,
teraz plače na zemi,
dobré lieky dajte mi.
Ty si hruška nezbedník,
nepomôže ti už nik,
veď si dobre vedela,
že si ešte nezrelá.

Cip, cip, cipovička,
Mak, mak, makovička.
Cipovička cipová,
makovička maková.

Kva, kva, kvačica,
čierna, biela slepica,
pod stolom sú drobce,
kura vodu slopce,
heš, heš, heš, heš, heš!

Hudry - hudry švec
zahnal ženu preč,
nevedela kašu variť,
ani chleba piecť.

Ideme, ideme, c
hodnička nevieme,
dobří ľudia vedia,
azda nám povedia.

Sedí ryba pri potoku,
drží zlatý meč,
na koho to slovo padne,
ten musí ísť preč.

Moja mamka niečo má,
schovala to do sena
a to boli orechy,
bolo ich tam dva mechy.

Tečie voda z javora
mojej milej do dvora,
tečie voda aj potok
mojej milej pod oblak.

Zasadil som čerešničku
mojej milej na chodníčku.

Ďakujeme ti, zemička, za to,
že nám z teba narástlo zlato.
Ďakujeme ti, zemička, z lásky,
že nám z teba narástli klásky.

Vepři ve při

Pavel Jurkovič

Jiří Žáček

1. vepřík

2. vepřík

Vepřový sbor

Sbor

Há - da - jí se brat - ři vep - ři,

Vepř vep - ře ne - pře - pře, vepř vep - ře ne - pře - pře,

5

1. v.

2. v.

V. sb.

1. vepřík

ve-dou vep-ři ro-ze-pře. "Brat-ře vep-ři, už se ne-při." "Za-se už jsi se mnou ve při!"

"Já se ne-přu, "Strč si ry-pák

vepř vep-ře ne-pře-pře, vepř vep-ře ne - pře - pře, vepř vep - ře

10

1. v.

2. v.

V. sb.

"Za-se už jsi se mnou ve při."

kdo se pře?" do pep - ře!"

ne - pře - pře, vepř vep-ře ne - pře - pře, vepř vep-ře ne - pře - pře.

15

1. v.

2. v.

V. sb.

ne - pře - pře.

ne - pře - pře.

Za - po-mně - li brat-ři vep - ři, že vepř vep - ře ne - pře - pře.

Přehled hmatů na sopránovou (tenorovou) zobcovou flétnu

The image displays a musical score for soprano or tenor oboe, titled "Přehled hmatů na sopránovou (tenorovou) zobcovou flétnu". The score is organized into five horizontal staves, each representing a different fingering system. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notes are written as quarter notes, and the fingerings are indicated by black dots on the staff lines. Below each note, a vertical diagram shows the placement of fingers on the instrument's keys, with circles representing the keys and lines representing the fingers. The diagrams use various symbols: solid black circles for fingers, open circles for keys, and wavy lines for keys that are not used. The first staff shows a sequence of eight notes with their corresponding fingerings. The second staff shows five notes with fingerings. The third staff shows four notes with fingerings. The fourth staff shows six notes with fingerings. The fifth staff shows six notes with fingerings, including some notes with multiple fingerings indicated by multiple dots.

**Hudební praktikum
Díl I.**

Soubor materiálů a skladeb k osvojení a procvičování hudebního vnímání
v prvním roce studia waldorfské pedagogiky

Editor Mojmír Poláček
Vydalo Collegium pro arte antiqua v roce 2018
pro potřebu Waldorfského semináře Praha.